

Соња Шукловић, виши дипл. библиотекар

sonja.sukovic@yahoo.com

Славица Младеновић, виши дипл. библиотекар

slavica@mladenovic.net

Гордана Ивковић, виши дипл. библиотекар

gordanaivkovic@yahoo.com

Народна библиотека „Стеван Сремац“ Ниш

УДК 02-057.52(497.11)

DOI 10.7251/BSCSR2310094S

СВЕТЛИ СИГНАЛИ ИЗ БИБЛИОТЕКЕ

Сажетак: Суштинска вредност и снага библиотеке огледа се у богатству, садржају, доступности и вредности грађе и информација коју поседује али, видљива форма, која подстиче радозналост јавности, утиче на побољшање имиџа библиотеке и чини то да постане *битан догађај* који привлачи себи кориснике.

Народна библиотека „Стеван Сремац“ Ниш, матична за територију Нишавског управног округа, баштини традицију библиотекарства, засновану на обавезама које проистичу из закона, дугу више од 142 године. У току свог живота делила је судбину својих суграђана и сународника, зависила од историјских и друштвених околности, имала светле и мрачне тренутке али, упркос свему, опстајала је и ишла у корак са савременим токовима, на радост свих љубитеља књиге.

Епидемија корона-вируса, учинила је ситуацију изазовном и отворила многа питања. Како прилагодити свој рад новонасталој ситуацији, како остварити сарадњу у области размене искуства стручњака, како на оптималан начин одржати и унапредити систем библиотекарства а не угрозити здравље корисника и запослених, како стећи и одржати поверење да се долази у безбедне просторе, како обезбедити константан контакт са члановима, питања су на која смо, верујемо, позитивно одговорили.

Циљ овог рада је да се покаже на који је начин једна библиотека са богатом традицијом и историјом, установа која држи до потврђених вредности, успела да дефинише своју улогу, постави приоритете, превазиђе тешке околности у којима се нашла, повећа видљивост и ојача своју позицију на културној сцени, захваљујући сопственим капацитетима, ресурсима и дигиталним технологијама.

Кључне речи: јавне библиотеке, фондови библиотека и њихова видљивост, друштвене мреже, промотивне активности, онлајн

услуге, пандемија, сарадња са школама, Народна библиотека „Стеван Сремац“ Ниш.

Увод

Од свог настанка, кроз читаву историју, библиотеке су подржавале и играле кључну улогу у ширењу образовања. „Сам назив библиотека потиче од грчке речи „библион“ што значи књига и „тхеке“ што значи орман и заједно означавају место за чување књига“¹.

Током историје, са нарастањем научних, културних и образовних потреба, мења се и функција услуживања корисника. У традиционалним библиотекама она се реализује кроз директну позајмицу публикација читаоцима на коришћење у одређеном временском периоду, док је у електронској библиотеци то другачије. Приступ до удаљених база података представља нови облик организације доступности и коришћења информационих извора, који корисницима, у великој мери, олакшава пут до тражене информације, али библиотекарима повећава одговорност. Библиотекари, као професионална групација, која се по природи свог посла бави класификацијом, систематизацијом и организацијом библиотечке грађе, имају обавезу да допринесу решавању проблема уређења и вредновања електронских публикација као будуће форме научне, али и свакодневне комуникације.

„Будућност библиотекарства везана је са концепцијом и праксом виртуелне библиотеке, схваћене као целокупност информационих ресурса доступних кориснику кроз глобалне компјутерске мреже. У информатичком друштву библиотека постаје институција која поред класичних носиоца забележеног знања и искуства, све више мора да води бригу и

¹ Жељко Вучковић. Јавне библиотеке и јавно знање. Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2003: стр. 38.

о прикупљању, обради, организацији, чувању, заштити и коришћењу електронских ресурса.“²

Нова улога библиотекара у будућности захтеваће и суштинске измене у приступу образовању библиотечно-информационих стручњака. Сада корисник има могућност самосталног приступа удаљеним базама библиотека, суштинска посредничка улога библиотекара неопходна је код обављања сложених претраживања, избора и селекције одређених информација. Савремене комјутерске мреже често су претрпане ефемерним и погрешним информацијама, а задатак је библиотека да се из тог бесконачног мора одаберу вредни записи знања и сачувају за будућа поколења.

Слободан приступ информацијама, отворен приступ базама података, мења концепт учења и израде научних радова, али и улогу библиотеке. Настанком електронских каталога почиње шира употреба термина - виртуелна библиотека. Питер Брофи каже: „Данас библиотеке бирају физичку грађу коју ће чувати у магацину, као и виртуелну грађу коју не поседују али до које могу да обезбеде приступ и о чијем квалитету и доступности могу да пруже извесне гаранције“.³ Каталогизација су у двадесетом веку трансформисани у електронске каталоге и друге дигиталне изворе информисања.

Умрежавањем са осталим установама културе, презентација рада библиотека стиче нову основу, нарочито када сајт библиотеке садржи информације о друштвеним догађајима (промоције, изложбе, трибине...) организованим у месту у којем се библиотека налази.

Библиотеци, самосталној и специфичној друштвеној институцији, главни циљ је ефикасно задовољавање појединачних и друштвених потреба за публикованим знањем и информацијама. Основне функције, по којима се библиотекарска делатност разликује од других друштвених

² Жељко Вучковић. Јавне библиотеке и јавно знање. Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2003: стр.39.

³ Питер Брофи. Библиотека у двадесет првом веку. Београд : КЛИО, 2005: стр.128.

делатности, уобличавале су се током историје. Стабилно институционално језгро библиотекарства, неминовно трпи утицаје социјалних, културних и технолошких промена, али функције библиотека, са становишта систематског, спољашњег или социјалног аспекта, морају бити задовољење корисника.

Главни принцип пословања савремених библиотека, заснива се на претпоставци да информација циркулише из библиотеке према кориснику али и од корисника према библиотеци. Модернизација библиотечких информационих система подразумева примену онлајн каталога, приступ дигиталним базама података, коришћење друштвених мрежа. Доступност веб сервиса путем библиотечке веб презентације или библиотечког информационог система, обавеза је која библиотекарама не сме да буде намет већ редовна активност. Могућност да се корисницима обезбеди приступ људском знању и културној баштини земље, у којој се библиотека налази, велика је предност и за кориснике и за библиотеке, али је велики задатак и велика одговорност за библиотекарe.

Задаци и сврха постојања јавних библиотека, библиотечко-информациона грађа, видљивост фондова, подршка е-учењу током пандемије

„Јавне библиотеке врше утицај у пет већих области јавног живота: образовање, друштвена политика, информације, културно обогаћивање и економски развој.“⁴

Задовољити потребе појединаца и група обезбеђивањем адекватних извора и услуга на различитим медијима, у погледу образовања, информисања и разоноде у слободно време, сврха је јавне библиотеке. Омогућавајући свим појединцима, без обзира на разлике, приступ до многобројних и различитих извора знања, идеја и мишљења, културних и информационих седишта за становнике региона или општина,

⁴ Питер Брофи. Библиотека у двадесет првом веку. Београд : КЛИО, 2005:стр.44.

јавне библиотеке имају важну улогу у развијању и одржавању демократског друштва. Богатство фонда једне библиотеке битно утиче на суштинску вредност библиотека, те је стога развој фондова веома сложен, динамичан и трајан поступак, који захтева систематски приступ и непрестано праћење информацијских захтева и потреба свих потенцијалних корисника, као и процену вредности постојећих фондова.

„Делатност јавних библиотека обухвата набавку, стручну обраду, чување и заштиту библиотечке грађе, израду каталога, библиографија и других информационих средстава, учествовање у изради заједничких база података, омогућавање корисницима приступ библиотечкој грађи и информацијама, помоћ корисницима при избору и коришћењу грађе, као и вођење документације и статистике о грађи и корисницима. Јавне библиотеке посебним облицима деловања подстичу код свих категорија становништва, почев од предшколског узраста, коришћење библиотеке и библиотечке грађе. Свака јавна библиотека води завичајну збирку, сакупља, обрађује и даје на коришћење библиотечку грађу искључиво у библиотеци.“⁵

Матична јавна библиотека развија библиотечки систем у оквиру своје матичности, подстиче сарадњу међу библиотекама у свом региону, непосредно сарађује са Народном библиотеком Србије и Библиотеком Матице српске и другим установама којима је циљ унапређење библиотечке делатности у Републици Србији. Матична јавна библиотека је носилац библиотечко-информационог система у региону. Она прати, координира и планира развој свих библиотека на територији своје матичности. Пружа библиотекама одговарајућу стручну помоћ, врши надзор над њиховим радом, стара се о усавршавању кадра за обављање библиотечке делатности и о унапређењу целокупне библиотечке мреже у региону.

Културна и образовна установа на територији општине, јавна библиотека је носилац и средиште библиотечко-

⁵ Стандарди за јавне библиотеке у Републици Србији. Библиотекар : орган Друштва НР Србије. бр. 1/4 (2010:стр. 197-217.)

информационе делатности и главни је покретач прикупљања, очувања и промоције локалне културе у свој њеној разноликости.

„Библиотечко-информациону грађу и изворе представљају информациони извори у којима су на било који начин забележене информације, и то на различитим материјалима и медијима. Библиотечко-информациона грађа и извори носиоци су духовног, интелектуалног, књижевног, уметничког, научног, стручног или било којег другог садржаја намењеног за комуникацију међу људима, за размену идеја и унапређење знања. Библиотечко-информациону грађу и изворе чине: књиге, рукописи, брошуре, сепарати, серијске публикације, музичка дела, картографска грађа, каталози, умножени уметнички и сценски програми, фотографије, звучни и видео записи, електронске публикације, рачунарски програми и друге публикације.“⁶

Библиотеке набављају библиотечко-информациону грађу и изворе у складу са прописаном набавном политиком, водећи рачуна о библиотечким стандардима који се односе на: величине фондова појединих одељења библиотеке, актуелности и квалитет књига, актуелне издавачке продукције и потребе корисника.

Библиотечка грађа је у средишту интересовања корисника, али би је требало учинити видљивом и повезати је са корисником. Дигитализацијом фондова и изградњом библиотечких колекција, по прецизно утврђеним критеријумима, значајно се мења заинтересованост корисника за библиотеку. Могућност коришћења дигиталне грађе, без физичког присуства у библиотеци, олакшава кориснику истраживање грађе, али је то безбедан начин очувања научне и културне баштине која се налази у фондовима библиотека. Обавеза сваке библиотеке је да чува и штити библиотечку грађу, промовише је и презентује у јавности и омогући да библиотечки фонд, као културно благо, буде видљив и ван

⁶ „Закон о библиотечко-информационој делатности“, Службени гласник СР Србије бр. 52/2011 78/2021

зидова библиотеке.

У Манифесту за дигиталне библиотеке УНЕСКО и Међународној федерацији библиотечких удружења и институција(ИФЛА) истичу да је мисија „дигиталне библиотеке да пружи директан приступ информационим ресурсима и на тај начин повеже информациону технологију, образовање и културу са савременом библиотечком услугом“.⁷

Ванредна ситуација у земљи због пандемије, допринела је да шира јавност препозна значај библиотека у постизању одређених циљева у образовању. Повезивање јавних библиотека са школским у системе е-учења, показало се ефикасним и потребним у систему образовања. Као део целокупног друштвеног функционисања за време трајања пандемије, образовни систем уводио је новине и трпео велике промене. Једна од највидљивијих била је увођење онлајн наставе и функционисање образовања у контексту учења на даљину. Библиотека је пружала конкретну, континуирану и поуздану помоћ у области коришћења дигиталних алата у процесу учења својих млађих корисника. Библиотекари су на одељењу усмеравали наставнике на специјализоване веб-странице Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Значајан едукативан ресурс за младе људе и партнер традиционалној школи, Библиотека, користи сваки отворен простор образовног система за едукацију ван формалног образовања и својим услугама задовољава разноврсне потребе младих.

Библиотечко пословање, организација и функционисање Народне библиотеке „Стеван Сремац“ у Нишу

Читаоница с једним орманом за књиге, столом и неколико столица, 45 поклоњених књига и 22 домаћа и страна листа и

⁷ Стандарди за јавне библиотеке у Републици Србији. Библиотекар : орган Друштва НР Србије. бр. 1/4 (2010:стр. 197).

часописа, 107 чланова, били су скромни почеци Библиотеке. Данас је Народна библиотека “Стеван Сремац” Ниш, културни и информациони центар локалне заједнице, који се, у домену стручних послова, руководи принципима савременог библиотекарства. У оквиру својих одељења, у којима су послови подељени по стручним областима, на организован начин чува и пружа драгоцену знање и културу. Поседује богат књижни фонд, као и сопствена штампана издања и е-публикације. Редовним активностима и различитим промотивним садржајима, доприноси анимацији, снажнијем развоју нивоа интеракције са корисницима, сарадњи са многим институцијама, манифестацијама и појединцима.

Као јавна библиотека, са јасно дефинисаним циљевима и приоритетима, своје услуге усклађује са потребама локалне заједнице, водећи се вредностима које промовише. Оријентисана је према кориснику, обогаћивању својих фондова новим насловима, промовисању књиге и писмености, читања и доживотног учења, доступности и поузданости информација, слободној комуникацији, подизању културне свести, усмерености ка технолошким иновацијама и активној професионалној домаћој и међународној сарадњи. Своју делатност стално покушава да унапреди, осавремени, свим категоријама корисника приближи и препозна потребе нових корисника.

Матичну делатност Библиотека остварује на подручју Нишавског округа и на подручју града Ниша. Вршећи функцију матичности прати стање и услове рада, проучава потребе у својој библиотечкој мрежи, планира развој и предлаже мере за унапређење библиотечко-информационе делатности. Прати рад јавних, школских и специјалних библиотека са подручја своје матичности вршећи увид у стање и услове за обављање библиотечко-информационе делатности. Подаци добијени вршењем матичне делатности служе као полазна основа за изградњу јединственог библиотечко-информационог система и перманентно попуњавање фондова у школским библиотекама.

Кроз 142 године свог постојања, Народна библиотека „Стеван Сремац“ у Нишу се показала као прилично виталан и прилагодљив систем. Превазишла је многе атмосферске непогоде, ратна разарања и политичка превирања. Пратила је друштвене трендове, прихватила нове технологије, прилагођавала их својим потребама, отварала се према јавности, развијала сопствене методе, како би на најбољи начин изнела богатство људског стваралаштва и корисника сместила у центар свих својих активности.

Фондом, који је попуњаван плански и систематски, делима из свих научних области, путем куповине, поклона и размене публикација, од преко 300.000 монографских, 1.800 наслова серијских публикација из свих научних области, богатом завичајном збирком, Кабинетом графике, Дигиталном библиотеком подељеном у више колекција, Библиотека има чиме да се поноси.

Да Библиотека буде видљивија, да се фонд приближи и учини доступним што већем броју корисника и потенцијалних корисника, користе се сви ресурси, сервиси и услуге (електронски каталог, библиотека, Веб-сајт, Фејсбук). То се нарочито дефинисало у време пандемије корона вируса.

Делатност библиотеке током увођења ванредног стања у време пандемије, довела је до преусмеравања комуникације са корисницима од традиционалног пружања услуга у просторијама библиотеке на ново дигитално окружење. Представљањем својих фондова кроз медије, препоруком библиотекара, изложбама, манифестацијама и активностима у виртуелном свету, рад библиотеке организован је на различит начин, у складу са прописима и упутствима које су издавали надлежни органи. У складу са „Уредбом о организовању рада послодавца за време ванредног стања и препорукама Министарства за државну управу и локалну самоуправу“⁸, у јавним библиотекама је реорганизован рад запослених радника. Библиотеке су веома брзо прилагодиле нов начин

⁸ „Уредба о организовању рада послодавца за време ванредног стања“. Службени гласник Републике Србије број 31(2020).

рада са корисницима користећи дигиталне технологије. Садржину својих фондова приказале су на својим електронским каталозима, веб-страницама, друштвеним мрежама. Контакте са корисницима библиотекари су остваривали и путем телефона.

На веб-страници нишке библиотеке објављиване су важне информације о раду библиотеке за време пандемије и садржаји о славним књижевницима. Дигитална библиотека у којој се налазе дигиталне колекције биле су претраживе, као и дигитализовани наслови старе и ретке периодике. У току 2021. године странице веб-сајта су укупно посећене 70.678 пута, а број посећених страница дигиталне библиотеке је 4730.

Епидемија корона вируса у свету поставила је запосленима у Библиотеци нове задатке. Разумевањем потреба корисника наставило се са развојем услуга за шире деловање и утицај. Хуманитарном акцијом уступања дела књига и полица, како би се формирала библиотека у КОВИД болници, у СЦ „Чаир“ Ниш, под слоганом „Опоравак ће бити лакши уз читање“ Библиотека је помогла суграђанима у превазилажењу пандемије.

У условима када је било потребно руководити се упутствима кризних штабова и саветима епидемиолога, а при том на оптималан начин одржати систем библиотекарства, библиотекари су настојали да буду довољно креативни и довитљиви како би планирану идејну концепцију програма и пројеката ускладили са захтевима корисника, околностима које су отежане и на тај начин побољшали квалитет живота појединаца и заједнице.

На основу „Препоруке Министарства културе и информисања свим библиотекама, архивима, музејима и галеријама“⁹ нишка библиотека је прва међу библиотекама у Србији отворила врата корисницима. Што се тиче рада са корисницима, издавање публикација је организовано преко

⁹ Министарство културе и информисања Републике Србије. „Препорука библиотекама, архивима, музејима и галеријама да од среде 22. априла 2020. године наставе рад“. Објављено 21.4 2020. године.

шалтера, а боравак у читаоницама је дозвољен са ограниченим бројем корисника уз поштовање превентивних мера заштите. Активност Библиотеке на друштвеним мрежама се наставила и после укидања ванредног стања, јер су је корисници добро прихватили.

Најчешће коришћени облици промотерског рада, у циљу повећања видљивости Библиотеке су: изложбе, књижевне вечери, промоције, трибине, предавања, манифестације, филмске пројекције и радионице.

Посебна пажња посвећује се младим корисницима. Велики број активности, дружење са писцима, промоције књига и радионице, припрема и реализација различитих изложби и програма за децу, које се врше на основу годишњег календара значајних датума, годишњица и ритма школских дешавања, представљају се на сајту Библиотеке www.nbss.rs, као и на фејсбук страници Одељења и Библиотеке. Упис ученика основних школа у Библиотеку, који је добио посебну димензију због организованих посета и свечаних додела чланских картица по школама, на велику радост малишана, такође се бележи на друштвене мреже. Активности Одељења књиге за децу, представљају се на сајту Библиотеке www.nbss.rs, као и на фејсбук страници Одељења и Библиотеке, презентује се највећи део рада, у просеку две објаве недељно, односно око 120 објава годишње. Оно што, поред осталог, Библиотеку чини препознатљивом је традиционалан Међународни литерарно - ликовни конкурс, који се расписује поводом Светског дана књиге за децу, у оквиру Одељења књиге за децу.

Банкоматом књига, који бира своју локацију у складу са актуелним догађајима, шири се ланац читања, а књига која се нуди, осваја и људе који нису корисници Библиотеке.

Условљена променама у друштву и последицама нагло развоја информатичног друштва, Библиотека је своје канале комуникације проширила, усвојила виртуелан начин обраћања корисницима, али се није одрекла традиционалног библиотечког живота. Као културни и информациони центар

има специфичан аспект рада који укључује различитост библиотечких услуга које се усклађују са различитим групама корисника. Утврђивањем потреба корисника у својој средини, Библиотека је превазишла искључиво традиционалан начин рада и прилагодила се захтевима времена.

Да би презентovala оно што има, показала да постоји начин да се оствари оно што се жели, а у тренутку чини немогућим, Библиотека отвара своја врата, прозоре, а и велику капију дворишта, са намером да у свој дом прими све заинтересоване, а у исто време своје понуде пошаље ван својих просторија. Користи сваки слободан простор, необичне прилике и неприлике како би показала богатство својих фондова и заинтересовала и случајне пролазнике за Библиотеку.

Две изложбене поставке на фасади Библиотеке: „Разгледнице старог Ниша“ и „Библиотеком кроз време“, изазвале су невероватно интересовање суграђана и одушевљење. На овај начин се Библиотека придружила обележавању Градске славе.

Изложбена поставка „Разгледнице старог Ниша“, на Великом летњем фестивалу у Нишкој Бањи, подсетила је суграђане на то како су се Ниш и Нишка Бања кроз деценије мењали и развијали, а обрадовани су и љубитељи писане речи који су могли да бирају књиге са „Банкомата књига“.

Сарадњом и ступањем у партнерске односе са великим бројем домаћих и страних партнера, у циљу пружања нових услуга кориснику, остварен је напредак у библиотечком пословању. Отварање ка другима и међусобно умрежавање, резултира склапањем дугорочних и веома успешних партнерских односа, остваривањем сарадње, обогаћивањем наших фондова веома вредном литературом, чиме се понуда библиотеке обогаћује, а самим тим постижу се бољи резултати у раду, бележи се већа посећеност библиотеке и коришћење њених услуга. Активности укључују и промоцију Библиотеке, њеног фонда и културе кроз различите културне програме (предавања, књижевне вечери, изложбе, представљање књига у медијима).

Амерички кутак, Француски институт, Кинески кутак и Руски кутак, својим активностима кроз курсеве страних језика, радионице, школице, изложбе, предавања, културне програме, презентације, осветљавају Библиотеку и шаљу отворен позив свима који желе да нешто сазнају, науче и забаве се.

Оно што нарочито треба истаћи су посете високих страних званичника који су веома спремни да учествују у реализацији заједничких пројеката. На тај начин Библиотеци се отварају путеви развоја и напретка.

Не треба занемарити сарадњу, која је веома значајна, инспиративна и подстицајна, са локалном заједницом, нашим кровним институцијама, домаћим сродним институцијама, школама, факултетима.

Светли сигнали засновани су на темељима чињеница да је Библиотека превазишла оквире основне делатности, постављајући се флексибилно према захтевима времена и корисника, да је друштвено ангажована установа, сервис грађана и подршка сваком облику образовања.

Едукативни и културни садржаји, разноврсне програмске активности, интерактиван рад у простору Библиотеке, партнерска сарадња која превазилази локалне оквире, неговање културног наслеђа и завичајних вредности, константно унапређење библиотечко-информационе делатности, све су то параметри који указују на бољу будућност.

Успех библиотечког пословања је препознат, а видљивост и вредност Библиотеке су подвучене додељивањем значајних награда:

- Највиша награда Града Ниша „11. јануар“
- „Сретењски орден другог степена“
- „Ђура Даничић“ награда за развој библиотекарства и културе у целини -добитник Соња Шуковић, директорка Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш
- *ПЛАКЕТА WEB БИБЛИОТЕКА у 2021. години*, као резултат континуитета и истрајности у примени интернет технологија у раду библиотека од 2001. до

данас. Као посебан квалитет истакнута је АРХИВА ВЕСТИ која на једном месту, у континуитету, чува све вести Библиотеке од јануара 2012. до данас, што чини својеврсни ДИГИТАЛНИ АРХИВ програмске активности јавне библиотеке

Закључак

„Повећање видљивости у друштву, а тиме и утицаја библиотека, неопходно је остварити репозиционирањем у савременом, умреженом свету. Тај задатак, у времену нових информационих изазова, неминовно налаже примењивање нових медијских парадигми, које нужно морају одговорити на императиве савремених видова комуникације, оличених у интерактивности, непосредности, партиципативности, поштујући притом темељне поставке библиотеке као установе културе, са својом традиционалном улогом и вредностима које заступа.”¹⁰

Улога библиотеке у локалној заједници је да промовише знање, културу и учење, чува историју и традицију, прати савремене токове, доприноси снажнијем развоју нивоа интеракције са корисницима и сарадњи са бројним институцијама и појединцима.

Технолошки развој учинио је доступним нове могућности за презентовање фондова, промоцију средине, интеракцију са великим бројем корисника, али је у исто време повећао одговорност библиотека и библиотекара.

Народна библиотека „Стеван Сремац“ Ниш, поштује традицију, прихвата и примењује савремену технологију како би остварила законом постављене задатке и реализовала себи постављене креативне идеје.

¹⁰ Драгана Јовановић „Употреба савремених медија у промоцији библиотеке: ставови запослених у Библиотеци Матице српске“. Читалиште: научни часопис за теорију и праксу библиотекарства бр.29 (новембар 2016):стр.67-68.

Литература

1. Брофи Питер. *Библиотека у двадесет првом веку*. Београд : КЛИО, 2005.
2. Вучковић, Жељко. *Јавне библиотеке и јавно знање*. Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2003.
3. Јовановић Драгана. „Употреба савремених медија у промоцији библиотеке: ставови запослених у Библиотеци Матице српске“. *Читалиште: научни часопис за теорију и праксу библиотекарства* бр.29(новембар 2016):стр.67-68.
4. Стандарди за јавне библиотеке у Републици Србији. *Библиотекар : орган Друштва НР Србије*. бр. 1/4 (2010):стр. 197-217.
5. IFLA/UNESCO *Smernice za razvoj javnih biblioteka*. Beograd : Narodna biblioteka Srbije : Biblioteka grada Beograda, 2005.
6. Закони и правилници
7. „Закон о библиотечко-информационој делатности“, Службени гласник СР Србије бр. 52/2011 78/2021
8. Министарство културе и информисања Републике Србије. „Препорука библиотекама, архивима, музејима и галеријама да од реде 22. априла 2020. године наставе рад“. Објављено 21.4 2020. године.
9. „Уредба о организовању рада послодаваца за време ванредног стања“, Службени гласник Републике Србије бр. 31(2020).
10. Народна библиотека „Стеван Сремац“, Ниш. <http://www.nbss.rs>
11. Народна библиотека „Стеван Сремац“, Ниш. <http://www.nbss.rs.facebook>

BRIGHT SIGNALS FROM THE LIBRARY

Abstract: The essential value and strength of a library is reflected in the richness, content, availability, and value of the material and information it possesses, but a visible form that stimulates public curiosity, improves the library's image, and makes it an important event that attracts users.

The National Library "Stevan Sremac" Nis, the home library for the territory of the Nisava Administrative District, inherits a tradition of librarianship, based on obligations arising from the law, for more than 142 years. During its life, it shared the fate of its fellow citizens and compatriots, depended on historical and social circumstances, had bright and dark moments, but, despite everything, the library survived and kept pace with modern trends, to the joy of all book lovers.

The coronavirus epidemic has made the situation challenging and raised many questions. How to adapt its work to the new situation, how to achieve cooperation in the field of exchanging expertise, how to

optimally maintain and improve the library system and not endanger the health of users and employees, how to gain and maintain confidence among the users that they come to safe spaces, how to ensure constant contact with members, are questions we believe we have answered in the affirmative.

The aim of this paper is to show how a library with a rich tradition and history, an institution that adheres to established values, has managed to define its role, set priorities, overcome difficult circumstances, increase visibility and strengthen its position in the cultural scene, thanks to its own capacities, resources, and digital technologies.

Keywords: public libraries, library funds and their visibility, social networks, promotional activities, internet services, pandemic, cooperation with schools, National Library "Stevan Sremac" Nis.
